

[Indenrigs- og holigministeren.]

og det kan vel anses for givet, at der også fremover på forsvarrets område vil foregå en stærk såvel teknisk som organisatorisk udvikling, der til stadighed vil stille ændrede og på nuværende tidspunkt ganske uforudselige krav til de regler, der gælder for tilvejebringelse af det nødvendige mandskab.

Det er imidlertid netop kun de tekniske regler, der på denne måde i vidt omfang er affattet som rammebestemmelser. Med hensyn til de bestemmelser, der fastlægger og sikrer de værnepligtiges rettigheder og pligter, har man derimod bestræbt sig for at nå frem til en så skarp og udtømmende formulering som muligt, således at uklarhed og tvivl om disse betydningsfulde spørgsmål såvidt gørligt udelukkes. Den i lovforslaget indeholdte nye appelordning med hensyn til de værnepligtsmæssige afgørelser er ligeledes en konsekvens af dette ønske om bedst muligt at sikre de værnepligtiges retsstilling.

Efter at jeg nu mere i almindelighed har gengivet de hovedsynspunkter, der har været lagt til grund som retningsgivende for revisionsarbejdet, skal jeg gå over til i kortshed at omtale de væsentligste af de ændringer i den gældende lovgivning, som lovforslaget indebærer.

Efter at hidtil gældende regler påhviler værnepligten for det første enhver mand, der har dansk indfødsret. For personer, der er født på Færøerne eller i Grønland, gælder dog efter værnepligtsloven den regel, at de er fritaget for værnepligt, sålænge de ikke erhverver fast hjem i den øvrige del af den danske stat.

Personer, der ikke har dansk indfødsret, bliver efter den nugældende værnepligtslov værnepligten undergivet, når de erhverver fast hjem her i landet udenfor Færøerne eller Grønland. Det er dog en betingelse herfor, at overenskomst med en fremmed stat eller undersåtligt forhold til en sådan ikke er til hinder derfor.

Efter forslaget skal den fremtidige regel være, at værnepligten alene påhviler mænd, der har dansk indfødsret; denne regel svarer

til, hvad der gælder i de fleste fremmede lande.

Efter lovforslaget bortfalder endvidere den hidtidige særregel, hvorefter mænd, der er født på Færøerne eller i Grønland, er fritaget for værnepligten, sålænge de ikke erhverver fast hjem i den øvrige del af den danske stat. Jeg må dog understrege, at den foreslåede ændring er af systematisk karakter. Færinger og grønlændere bliver stadig ikke værnepligten undergivet, sålænge de har bopæl på Færøerne og i Grønland, og tager de bopæl i det egentlige Danmark, vil de, hvis de f. eks. er her i uddannelsesøje-med, få udsættelse med indkaldelse, når de overfor udskrivningsmyndighederne oplyser, at det er deres hensigt igen at rejse tilbage til deres hjemstavn.

Ved lovforslaget foreslås endvidere gennemført nye regler vedrørende spørgsmålet om udelukkelse fra tjeneste i forsvaret på grund af straf. Det har hidtil været sådan, at en person, der for en forsætlig lovovertrædelse var idømt fængsel i 4 måneder eller derover eller var dømt til hensættelse i arbejds- eller sikkerhedsforvaring, automatisk blev udelukket fra militærtjeneste i 5 år fra straffens udståelse, eftergivelse eller forældelse eller fra den endelige løsladelse fra arbejds- eller sikkerhedsforvaring.

Denne stive og skematiske ordning af spørgsmålet om udelukkelse fra tjeneste i forsvaret som følge af straf stemmer kun dårligt med nutidens opfattelse af de straffede personers stilling i samfundet, hvorefter vægten i stedse stigende grad lægges på foranstaltninger, der er egnede til at fremme de pågældendes resocialisering. Uddannelsen i forsvaret, der bringer de straffede under ordnede forhold, vil utvivlsomt i visse tilfælde kunne bidrage til de pågældendes moralske genrejsning.

Overfor dette resocialiseringshensyn står imidlertid hensynet til værnenes interesser og til den påvirkning, de øvrige værnepligtige udsættes for under tjenesten. Hertil må yderligere føjes, at det kan være et spørgsmål, om en indkaldelse til tjeneste i forsvaret altid vil have den forudsatte resocialiserende virkning; i mange tilfælde må man